

Økning i jordbruksinntektene på Østlandet i 2021

Gårdbrukerne på Østlandet fikk i gjennomsnitt en økning i jordbruksinntekt på 10 prosent fra 2020 og tjente kr 410 800. For landet samlet var økningen på 23 prosent.

Dette går fram av NIBIOs årlige driftsgranskinger. 329 bruk fra Østlandet var med i undersøkelsen som omfattet 916 bruk totalt for 2021.

Jordbruksinntekten økte

Jordbruksinntekten til østlandsbonden steg med 10 prosent fra 2020 til 2021. Resultatet økte met i «andre bygder» hvor økningen var 17 prosent, mens flatbygdene hadde 5 % høyere inntekt enn året før. Jordbruksinntekten i 2021 var henholdsvis kr 386 100 og kr 433 500 i de to områdene. Det var bare gardsbrukene på Jæren som hadde høyere årsverksinntekt enn Østlandets flatbygder.

Økte produsentpriser for de fleste jordbruksprodukter, nedgang i avlinger

Det var avlingsnedgang for alle kornslag fra 2020 til 2021 i både flatbygder og «andre bygder». Også poteter hadde nedgang i avlinger, mens grovfôravlingene var nær uendret. Til gjengjeld økte bondens priser for alle kornslag i begge regioner. Prisen på kumelk hadde en økning på 11 prosent etter to år med prisnedgang. Prisene på alle typer kjøtt gikk opp, og sau- og lammekjøtt økte mest med 10 prosent.

Økte produksjonsinntekter

Produksjonsinntekten gikk opp fire prosent i flatbygdene og åtte prosent i «andre bygder». I begge landsdeler utgjør husdyrinntekter halvparten av inntektene. Inntekter fra planteproduksjon betyr mest på flatbygdene. Tilskudd utgjør 18 og 32 prosent av inntektene for henholdsvis flatbygder og «andre bygder».

Kostnadene økte

Kostnadene i jordbruket økte med fire prosent i flatbygdene og seks prosent i «andre bygder». I 2021 var det faste kostnader som økte mest. Disse utgjorde 53 prosent på flatbygdene og 59 prosent i «andre bygder».

Stor variasjon i lønnsomhet mellom driftsformer

Bruk med «melk og storfekjøtt» i flatbygdene hadde kr 468 000 i årsverksinntekt, en økning på 37 prosent fra året før. I «andre bygder» var det en økning på 25 prosent, og det ga en årsverksinntekt på kr 413 100.

Driftsformen «ammeku» hadde en økning i årsverksinntekt på 18 prosent i flatbygdene, men en nedgang på 25 prosent i «andre bygder». For flatbygdenes del er resultatet likevel beskjedent med kr 194 700 i årsverksinntekt. I «andre bygder» kunne en notere seg for kr 242 900.

Mange bruk på Østlandet har **kornproduksjon** eller korn i kombinasjon med andre produksjoner. Kornbrukene i begge regionene fikk lavere avlinger i 2021 enn året før. Brukene i flatbygdene oppnådde høyere priser enn året før. De hadde likevel en nedgang i årsverksinntekten på seks prosent og oppnådde kr 267 200. I «andre bygder» ble årsverksinntekten kun kr 3 800.

Andre driftsformer med **kombinasjoner med korn** hadde en noe varierende utvikling i inntekt fra 2020. «Korn og gris», som tradisjonelt har vært en lønnsom driftsform, oppnådde kr 462 800 i inntekt, eller ni prosent mer enn året før.

Saukjøttproduksjonen på Østlandet foregår mest i «andre bygder». Bruk med ensidig sauekjøttproduksjon i denne landsdelen hadde en økning på hele 63 prosent i årsverksinntekt fra 2020, og oppnådde kr 272 300. Her var det økning både i produsert volum og i oppnådd pris.

Jordbruksfradrag gir inntektsvirkning

Jordbruksfradrag er fastsatt i jordbruksoppgjørene. Maksimalt fradrag i 2021 var kr 190 400 som i 2020. Deltakerne på østlandsbrukene hadde i 2021 et gjennomsnittlig jordbruksfradrag på kr 137 100. Gjennomsnittlig inntektsvirkning av jordbruksfradraget var kr 42 200 per årsverk på flatbygdene og kr 37 300 i andre bygder, som er en marginal økning fra året før.

Nettoinntekt og gjeld

Brukerfamiliens samlede inntekter for 2021, fratrukket rentekostnader og kårutgifter, var 1,41 mill. kr i Østlandets flatbygder og 1,25 mill. kr i «andre bygder». Det er en økning på 10 prosent i flatbygdene og 16 prosent i «andre bygder». I 2021 hadde begge regionene nedgang i betalte renter, og nedgangen var størst i flatbygdene med 14 prosent. Lavere gjeld har sammenheng med noe mindre investeringer enn det som har vært vanlig de senere årene.

For østlandsbrukene samlet i 2021 bidro jordbruket med 30 prosent av samlede inntekter som i 2020, mens skogbruk og tilleggsnæring basert på brukets ressurser bidro med henholdsvis tre og åtte prosent. Lønnsinntekt stod for 45 prosent av samlede inntekter.

Kontaktperson ved NIBIO

Eva Øvren

Seniorrådgiver, divisjon Kart og statistikk

Telefon: 902 89 619

E-post: eva.ovren@nibio.no